

Obr. 1

Také na Kubě přihořívá. Kresba R. Puchýře k článku „Vlna teroru na Kubě. Diktátor Batista vraždí odborové předáky“, *Rudé Právo*, 26. 8. 1958, s. 3.

První zmínky o situaci na Kubě se v čs. tisku začaly objevovat až poté, co ÚV KSSS vydal směrnici vlastním médiím, aby vystupovala na podporu „antifašistického boje kubánského lidu“. V polovině února 1958 otiskla moskevská *Pravda* patrně první článek odsuzující „proamerickou vládu diktátora Batisty“ a vyjadřující solidaritu s kubánskými komunisty. Několik dnů poté pak doporučilo mezinárodní oddělení ÚV KSČ publikovat v *Rudém právu* a slovenské *Pravdě* podobné texty. Redakcím zaslalo „podkladové materiály“, které měly být de facto doslovně otisknuty. Začátkem března 1958 otisklo *Rudé právo* jeden z prvních článků o situaci na Kubě, několik dalších následovalo v letních měsících. Články zdůrazňovaly zejména „fašistický charakter“ Batistova režimu a odsuzovaly podporu, kterou Batistovi poskytovaly USA. Pád diktátora byl interpretován jako vítězství kubánského dělnictva a rolnictva nad fašismem a jako důkaz toho, že dochází k oslabování pozic amerického imperialismu v Latinské Americe.

Obr. 2

K prvnímu a jedinému osobnímu setkání nejvyšších představitelů Kuby a Československa **Fidela Castra** a **Antonína Novotného** došlo 26. září 1960 v New Yorku v budově čs. mise OSN, kde se Novotný při příležitosti XV. valného shromáždění zdržoval. Měli několikahodinový noční rozhovor. Castro Novotného požádal o úvěry na výstavbu průmyslových závodů, s čímž čs. prezident souhlasil. Jinak se jejich rozhovor točil hlavně kolem politických témat: Castro označil kandidáty na úřad prezidenta USA za „*stupidní lidi, kteří by dnes na Kubě nemohli zastávat žádné odpovědné místo.*“ Hovořil také o utlačované černošské populaci USA, která podporuje kubánskou revoluci a americké černochoy označil za pokrokové. V tomto bodě „*s. president s Castrem plně nesouhlasil: řekl, že kdyby černoši USA byli skutečně pokrokoví, šli by do Afriky pomoci nově vzniklým černošským státům vybudovat jejich hospodářství, což se však neděje.*“ (Záznam ze setkání soudruha presidenta s Fidelem Castrem, AMZV, f. TO-T: Kuba 1960–1964, ka 2, s. 3)

Foto: *Checoslovaquia de hoy*. Habana: Embajada de la República Socialista de Checoslovaquia en Cuba, 1965, s. 44

Obr. 3

Poté, co v létě 1960 kubánské vedení znárodnilo americké rafinérské společnosti, vyslal Fidel Castro svého mladšího bratra **Raúla** do ČSSR a SSSR, kde měl vyjednat vojenskou a hospodářskou pomoc. Na fotografii R. Castro při návštěvě JZD Satalice.

Foto: LANDOVSKÝ, Vladimír. *Kuba*. Praha: SNPL, 1960, s. 32

Obr. 4

Náměstek ministra zahraničí **Jiří Hájek** navštívil Kubu poprvé v létě 1960. Revoluční nadšení jej tehdy uchvátilo. *„Když jsem se vracel [z Kuby] domů, zdálo se mi, že kubánská revoluce vnáší do revolučního procesu našich dnů opravdu nové prvky, především snahu zapojit do tohoto procesu veliký lidský potenciál Latinské Ameriky a pak onen svérázný odpor proti tendencím k zbyrokratizování. Byl jsem tedy na konci této cesty přesvědčen o možnosti a nutnosti aktivnější politiky Československa vůči této oblasti.“* HÁJEK, Jiří. *Paměti*. Praha: ÚMV, 1997, s. 223.

Foto: Archiv ÚSD AVČR, f. Osobní pozůstalost Jiřího Hájka, k. 18.
Zleva: Jorge Masetti, čs. velvyslanec Vladimír Pavlíček, Jiří Hájek a zástupce vedoucího kubánského diplomatického protokolu (?).

Obr. 5

Těžko stravitelné sousto.

Kresba k článku „Americký imperialismus rozpoutal agresi proti Kubě“, *Mladý svět* 1961, č. 17, s. 3.

Obr. 6

„Nejen dodávkami oblíbených českých samopalů – zbraní na obranu vlasti – se projevuje solidarita socialistických zemí s kubánskou revolucí (...) V oblasti dopravních prostředků je plodem hospodářských styků první dodávka 52 městských autobusů československé výroby, které jsou již v provozu. Prostornost vozu, ventilační systém, dokonalé technické provedení a vybraný elegantní tvar činí z cestování příjemný zážitek.“

Z více než čtyř set **československých autobusů** dodaných na Kubu v r. 1961 byla však už následující rok asi třetina mimo provoz. „Čs. strana nebyla s to včas dodat potřebné náhradní součásti a především brzdové obležení. Za rok 1962 nedodal Motokov za více než 920 tisíc kub. pesos – cca 6,5 mil. Kčs – nakontrahovaných náhradních dílů.“ (Mimořádná hospodářská zpráva č. 3 O situaci ve veřejné dopravě za rok 1962 ze dne 31. 1. 1963, AMZV, f. Zprávy ZÚ, Havana 1945–1965, s. 2.)

Foto: Bohemia, roč. 53, č. 12, 19. 3. 1961.

Obr. 7

Při příležitosti pobytu kubánského prezidenta Osvalda Dorticóse v Československu v září 1961 bylo Východní náměstí v pražských Vršovicích přejmenováno na **Náměstí Kubánské revoluce.**

Foto: *Bohemia*, roč. 53, č. 14, 15. 10. 1961, s. 51.

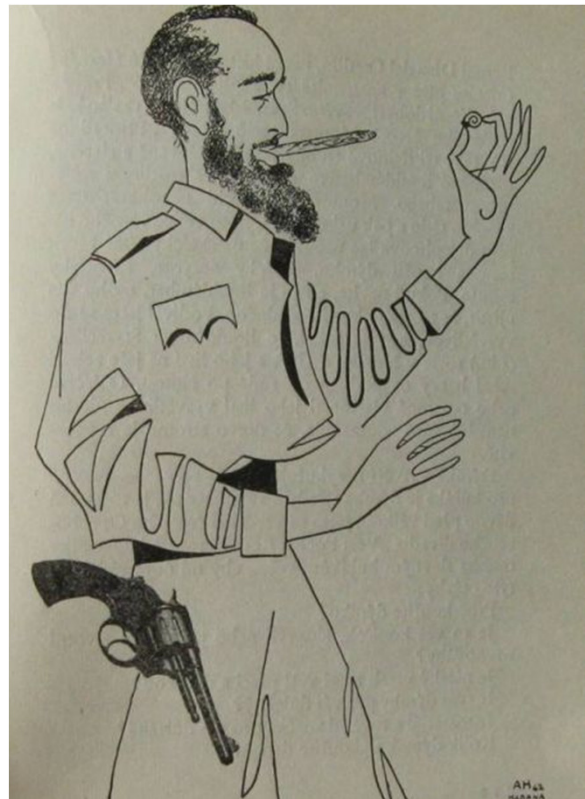

Obr. 8

*„Činovníky INDERu [Instituto Nacional de Deportes, Educación Física y Recreación] je velmi dobře hodnocena trenérská činnost našich sportovců na Kubě,“ referoval čs. ZÚ do ústředí. Od října do prosince 1961 působili na Kubě v rámci oficiální čs. pomoci jako trenéři také manželé Dana a Emil **Zátopkovi**.*

Foto: *Bohemia* roč. 53, č. 43, 22. 10. 1961. Emil Zátopek trénuje L. Betancourta, kubánského běžce na 100 m.

Obr. 9

Anonio Núñez Jiménez, ředitel Kubánské akademie věd. Na snímku s místopředsedou ČSAV Ivanem Málkem při podepsání dohody o spolupráci. Dole na karikatuře Adolfa Hoffmeistera (*Mrakodrapy v pralese*. Praha: Československý spisovatel, 1963, s. 211).

Foto: *Checoslovaquia de hoy*. Habana: Embajada de la República Socialista de Checoslovaquia en Cuba, 1965, s. 100.

Obr. 10

Provoz **pravidelných linek na Kubu s ČSA** byl zahájen v únoru 1962. Letoun typu IL 18 měl kapacitu 80 cestujících a létal dvakrát týdně. Linka ČSA z Prahy do Havany byla vůbec prvním leteckým spojením střední Evropy s Karibskou oblastí a zároveň první transatlantickou linkou ČSA.

Foto: *Bohemia* roč. 54, č. 5, 4. 2. 1962.

Obr. 11

První skupina **kubánských stipendistů** přijela do ČSR v roce 1960. V r. 1961 nastoupilo na čs. vysoké školy přes 200 mladých Kubánců. Řada absolventů čs. vysokých škol obsadila po návratu na Kubu vedoucí pozice ve státních úřadech, ministerstvech (zejména metalurgie a energetiky), podnicích a službách nebo na čerstvě zřízených školských a výzkumných pracovištích. Na snímcích z roku 1961 kubánští studenti v Topolčiankách, kde absolvovali přípravný kurs slovenštiny. Dole (zleva): studentky Ana Benítez, Marta Cuesta (metalurgie), Adelfa Mas (chemické inženýrství) a Lourdes González (elektrotechnické inženýrství).

Foto: *Bohemia* roč. 54, č. 3, 21. 1. 1962.

Obr. 12

Poradce kubánského ministerstva zdravotnictví **František Kriegel** před odjezdem z Havany, kde pobýval od prosince 1960 do prosince 1963.

Foto: „Loučení, Havana. 22. 11. 1963“. Národní archiv, f. MUDr. František Kriegel – pozůstalost, ka 22.

Obr. 13

Fidel Castro na karikatuře Adolfa Hoffmeistera.

HOFFMEISTER, Adolf. *Mrakodrapy v pralese*.
Praha: Československý spisovatel, 1963, s. 193.